BỘ TÀI NGUYÊN VÀ MÔI TRƯỜNG	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
	Độc lập - Tự do - Hạnh phúc
Số: 5477/BTNMT-VP V/v trả lời chất vấn của ĐBQH Nguyễn Văn Sơn tại Hội trường Kỳ họp thứ 2, Quốc hội Khoá XIV	*Hà Nội, ngày 21 tháng 11 năm 2016*

Kính gửi: Đại biểu Nguyễn Văn Sơn,
Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh.

Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn Đại biểu đã dành sự quan tâm, ủng hộ và chất vấn Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường về các lĩnh vực công tác của ngành tại phiên chất vấn và trả lời chất vấn ở Hội trường ngày 15/11/2016, Kỳ họp thứ 2, Quốc hội khoá XIV. Do thời gian không cho phép nên tại Hội trường, Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường chưa có điều kiện báo cáo, giải trình, làm rõ các vấn đề Đại biểu chất vấn với 02 nội dung:

"1. Đề nghị Bộ trưởng cho biết giải pháp về phân cấp trong quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường, chuyển giao thẩm quyền, trách nhiệm, phương tiện khoa học, công nghệ trong việc theo dõi, giám sát quan trắc, xử lý vi phạm môi trường của các khu kinh tế và của các doanh nghiệp?

2. Với trách nhiệm của Bộ trưởng đã tham mưu cho Chính phủ, nếu để Công ty Formosa tiếp tục vi phạm xả thải ảnh hưởng đến môi trường thì cần phải xử lý dứt điểm như thế nào? Ngoài sự tự phục hồi môi trường sinh thái của biển vừa qua Bộ trưởng có giải pháp gì để cùng các bộ, các nhà khoa học có tác động tích cực nhất để trả lại môi trường sinh thái cho biển miền Trung thời gian và nguồn lực để thực hiện vấn đề này?".

Bộ Tài nguyên và Môi trường xin được trả lời các vấn đề Đại biểu chất vấn như sau:

1. Hiện nay, với gần 400.000 doanh nghiệp, trên 200 khu công nghiệp đang hoạt động trên phạm vi cả nước thì lực lượng cán bộ quản lý môi trường của Bộ Tài nguyên và Môi trường, các Bộ, ngành với tổng số nhân lực khoảng 760 người (bao gồm 560 cán bộ của Bộ Tài nguyên và Môi trường; 200 cán bộ của Cảnh sát môi trường và Cục Khoa học, Công nghệ và Môi trường trực thuộc Bộ Công an) thì khó có thể theo dõi sát sao, kịp thời. Ở địa phương, mặc dù đã có đủ bộ máy quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường (cấp tỉnh có Chi cục bảo vệ môi trường, cấp huyện có Phòng Tài nguyên và Môi trường, cấp xã có cán bộ kiêm nhiệm về bảo vệ môi trường) với khoảng 16.900 cán bộ (bao gồm 4.900 cán bộ chuyên trách và khoảng 12.000 cán bộ không chuyên trách) song do năng lực của các địa phương còn hạn chế (trang thiết bị, trình độ chuyên môn) cho nên chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đòi hỏi về công tác bảo vệ môi trường ngày càng diễn biến phức tạp.

Theo nghiên cứu thống kê của Bộ Tài nguyên và Môi trường, phần lớn các nước đều có đội ngũ cán bộ làm công tác quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường tính trung bình trên 1 triệu dân lớn hơn nhiều lần so với nước ta. Nếu chỉ tính

riêng đội ngũ cán bộ, công chức quản lý nhà nước về môi trường, hiện nay nước ta chỉ khoảng 29 người/1 triệu dân, tính trung bình miền Bắc có cao hơn khoảng 31 người/1 triệu dân; trong khi con số này ở nước láng giềng Trung Quốc là 40 người/1 triệu dân, so với các nước trong khu vực ASEAN như: Thái Lan là 42 người/1 triệu dân, Campuchia là 55 người/1 triệu dân, Malaysia là 100 người/1 triệu dân, Singapore là 330 người/1 triệu dân. Đối với các nước phát triển thì con số này còn cao hơn nhiều, ví dụ như: Canađa là 155 người/1 triệu dân, Anh là 204 người/1 triệu dân.

Việc phân cấp quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường hiện nay cơ bản đã phù hợp, thực hiện đúng quy định của Luật Bảo vệ môi trường, các văn bản hướng dẫn Luật; các văn bản quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức đã quy định và phân định rõ trách nhiệm đối với các cơ quan ở Trung ương và các địa phương; Ban quản lý khu kinh tế, khu chế xuất, khu công nghiệp.

Song, để cho các địa phương phát huy năng lực, thực hiện tốt hơn vai trò của mình, chủ động, kịp thời trong việc theo dõi, giám sát, quan trắc, xử lý các vi phạm về môi trường của các khu kinh tế, doanh nghiệp thì cần có một số giải pháp như sau:

- Chủ động nâng cao năng lực, hiểu biết, tính chuyên nghiệp, ý thức công vụ của cán bộ, công chức và thận trọng, không chủ quan trong công tác quản lý nhà nước đối với các dự án lớn, phức tạp, có nguy cơ gây ô nhiễm môi trường cao như Dự án của Công ty Formosa Hà Tĩnh và các dự án đầu tư trực tiếp nước ngoài nói chung.

- Xây dựng cơ chế phối hợp thực chất, hiệu quả giữa Bộ Tài nguyên và Môi trường với các bộ, ngành và địa phương trong công tác quản lý nhà nước về tài nguyên và môi trường, đặc biệt trong công tác ứng phó với sự cố môi trường.

- Đầu tư, nâng cấp hệ thống quan trắc môi trường tại các khu kinh tế, khu công nghiệp. Năng lực quan trắc, giám sát, cơ sở hạ tầng cho hoạt động bảo vệ môi trường cần phải được quan tâm đầu tư theo nguyên tắc đầu tư cho môi trường là đầu tư cho phát triển, phải đầu tư từ đầu và phải được quan tâm từ quy hoạch, kế hoạch và từng dự án.

Luôn thể hiện nhất quán quan điểm của Đảng và Nhà nước ta là kiên quyết bảo vệ môi trường, song cũng phải giữ được môi trường đầu tư, thực hiện hiệu quả nguyên tắc "người gây ô nhiễm phải trả tiền", có chính sách thuế, phí phù hợp với cơ chế thị trường và chế tài xử phạt nghiêm minh. Tăng cường giám sát chất lượng đầu tư nước ngoài ở góc độ bảo vệ môi trường là yêu cầu cấp bách, tránh diễn ra tình trạng đầu tư nước ngoài thu được lợi nhuận nhưng tàn phá môi trường của Việt Nam và để lại hệ quả nặng nề cho người dân như sự cố vừa qua, đặc biệt là trong bối cảnh Việt Nam tham gia và thực hiện các cam kết quốc tế theo các thỏa thuận thương mại tự do thế hệ mới.

- Rà soát, xây dựng hệ thống các tiêu chí đánh giá, sàng lọc, lựa chọn ưu tiên các dự án công nghệ cao, công nghệ thân thiện môi trường theo đúng định hướng tăng trưởng xanh, phát triển bền vững; rà soát, hoàn thiện quy định của pháp luật về môi trường, đầu tư, xây dựng, bảo đảm sự thống nhất, đồng bộ.

- Bổ sung chức năng thanh tra môi trường cho Chi cục bảo vệ môi trường thuộc Sở Tài nguyên và Môi trường các tỉnh; tăng cường đội ngũ thanh tra viên chuyên ngành môi trường thuộc Thanh tra Sở; cho phép các Sở Tài nguyên và Môi trường chủ động xây dựng kế hoạch biên chế của các cơ quan quản lý môi trường tại địa phương trình Uỷ ban nhân dân cấp tỉnh và thành phố trực thuộc Trung ương xem xét, quyết định; cho phép Uỷ ban nhân dân cấp xã/phường có cán bộ chuyên trách về môi trường.

- Cần có cơ chế, kiểm tra, giám sát việc thực hiện quy chế phối hợp bảo vệ môi trường khu kinh tế, khu công nghiệp giữa các Ban quản lý với Sở Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân cấp huyện.

- Giao trách nhiệm cho các Sở Tài nguyên và Môi trường, Ủy ban nhân dân cấp huyện thường xuyên tổ chức kiểm tra, giám sát công trình hạ tầng kỹ thuật bảo vệ môi trường khu kinh tế, khu công nghiệp, bao gồm: hệ thống thu gom, lưu giữ, xử lý chất thải rắn; hệ thống thu gom và thoát nước mưa; hệ thống thu gom, thoát nước và xử lý nước thải; mạng lưới các điểm quan trắc chất lượng môi trường xung quanh; quy hoạch diện tích cây xanh; các công trình hạ tầng kỹ thuật bảo vệ môi trường khác.

2. Sự cố môi trường biển miền Trung vừa qua đã làm ảnh hưởng nghiêm trọng đến môi trường biển, kinh tế - xã hội, đời sống của người dân tại các tỉnh ven biển miền Trung, gây bất ổn trong xã hội. Ngay sau khi Công ty TNHH Gang thép Hưng Nghiệp Formosa Hà Tĩnh (sau đây viết tắt là Công ty hoặc FHS) nhận trách nhiệm gây ra sự cố môi trường nêu trên, xin lỗi Chính phủ và nhân dân Việt Nam, đồng thời đền bù thiệt hại cho người dân (chuyển 500 triệu USD cho Chính phủ Việt Nam), Bộ Tài nguyên và Môi trường đã phối hợp với Ủy ban nhân dân tỉnh Hà Tĩnh giám sát chặt chẽ việc khắc phục hậu quả vi phạm của Công ty; đã phối hợp với Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam đưa 02 Trạm kiểm định môi trường di động vào giám sát các nguồn thải với tần suất 03 lần/ngày trước khi thải ra môi trường trong thời gian 03 năm (cho tới khi Công ty hoàn thành việc chuyển đổi công nghệ tiên tiến).

Bên cạnh đó, Bộ Tài nguyên và Môi trường đã yêu cầu Công ty xây dựng và thực hiện Kế hoạch khắc phục các tồn tại, vi phạm về bảo vệ môi trường, đảm bảo hoàn thành trước ngày 31/3/2017, bao gồm: (i) Cải tạo các công trình xử lý nước thải hiện hữu; xây lắp bổ sung Trạm xử lý nước thải tuần hoàn dập cốc; xây dựng hệ thống hồ sự cố kết hợp hồ sinh học nuôi cá với diện tích 10ha; lắp đặt hệ thống quan trắc nước thải tự động, liên tục với 13 thông số, có camera theo dõi và truyền số liệu trực tiếp cho Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Tĩnh để theo dõi, giám sát và công khai với người dân; (ii) Lắp đặt các công trình, thiết bị xử lý khí thải các ống khói và quan trắc tự động, liên tục khí thải với 08 thông số, có camera theo dõi và truyền dữ liệu trực tiếp về Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Hà Tĩnh; (iii) Kiểm soát chất thải rắn, chất thải nguy hại phát sinh và quản lý theo quy định; về lâu dài phải xây dựng nhà máy xử lý chất thải rắn riêng phục vụ dự án; (iv) Phối hợp với các hãng sản xuất trên thế giới lựa chọn công nghệ tiên tiến để thực hiện chuyển đổi phương pháp làm nguội than cốc từ ướt sang khô, đảm bảo hoàn thành trước ngày 30/6/2019.

Đến nay, Công ty đã cải thiện, vận hành hệ thống xử lý nước thải và khí thải đạt quy chuẩn cho phép; phối hợp với các cơ quan khoa học kỹ thuật, các chuyên gia về môi trường trong nước và quốc tế xây dựng kế hoạch cải tạo, nâng cấp và xây dựng bổ sung một số công trình xử lý chất thải nhằm kiểm soát môi trường theo tiêu chuẩn quốc tế. Kết quả phân tích mẫu chất thải cho thấy, đến cuối tháng 10/2016, các hạng mục công trình xử lý nước thải, khí thải phục vụ Lò cao số 1 của FHS đã cơ bản hoàn thành, đáp ứng quy chuẩn kỹ thuật về nước thải, khí thải và quản lý chất thải rắn, chất thải nguy hại theo quy định.

Sau khi hoàn thành các hạng mục công trình nêu trên, vấn đề môi trường của Công ty sẽ được kiểm soát an toàn theo quy chuẩn Việt Nam và tiêu chuẩn quốc tế. Trường hợp Công ty tiếp tục vi phạm về xả thải ra môi trường, Bộ Tài nguyên và Môi trường, Chính phủ Việt Nam sẽ xử lý nghiêm theo quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính, Bộ luật Hình sự và các điều ước quốc tế, trong đó có hình thức đình chỉ hoạt động, cấm hoạt động và truy tố theo quy định của pháp luật; ngoài ra, nếu tiếp tục gây ô nhiễm môi trường nghiêm trọng sẽ đề nghị Chính phủ đóng cửa Formosa.

Trên đây là ý kiến trả lời của Bộ Tài nguyên và Môi trường về các vấn đề Đại biểu chất vấn. Bộ Tài nguyên và Môi trường trân trọng cảm ơn và rất mong tiếp tục nhận được sự quan tâm, ủng hộ của Đại biểu đối với các công tác của ngành tài nguyên và môi trường trong thời gian tới./.

Nơi nhận:
- Như trên;
- Thủ tướng Chính phủ (để báo cáo);
- PTTgCP Trịnh Đình Dũng (để báo cáo);
- Trưởng đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Hà Tĩnh;
- Tổng Thư ký Quốc hội;
- Bộ trưởng, Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ;
- Vụ Phục vụ hoạt động giám sát, VPQH;
- Lưu VT, VP(TH), TCCB, TCMT.

BỘ TRƯỞNG

Trần Hồng Hà